

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Stefánia főhercegnő.

Rudolf királyfi özvegye, Stefánia királyi hercegnő férjhezmeneteléről már hónapok óta irnak az ujságok s most, midőn az egybekelése Lónyay Elemér gróffal a héten megtörtént, bemutatjuk az új mágnás-asszony arczképét. A királyfi özvegye tíz évig viselte a gyászt, s apátlan árváját nevelte, félrehuzódott, kitért az udvar örömei, szórakozásai elől s minden idejét gyermeke nevelésének szentelte. Erzsébet királyi hercegnő a télen külön udvartartást kapott, ami egyértelmű az uralkodó-családban a nagykorúsítással. Stefánia főhercegnő tehát hiven teljesíté özvegyi tisztét, fölnevelte az apátlan árvát és most már letehetette az özvegyi fátyolt. Tíz esztendő behegesztette a sebet s megtört szive új szerelemre ébredt, melynek igaz tisztaságához nem férhet kétség, ha az áldozatot tekintjük, melyet meghozott új frigeért. Az új magyar grófné életrajzi adatai mindenestre érdekelni fogja a magyar közönséget, azt tehát az alábbiakban közöljük:

Stefánia (Klotild, Lujza, Hermina, Mária, Sarolta) belga hercegnő, Rudolf trónörökös özvegye, II. Lipót belga királynak és Mária Henriette királynénak leánya, József nádor unokája, született Laekenben, 1864 május 21. Szigorú, majdnem zárdai nevelésben részesült, de azért különösen szerette a zenét és a természettudományokat. Jó szívének a szegények és szenvedők jóindulatának már kora gyermeksége óta számos példáját adta.

Rudolf trónörökös 1880. márcziusban Brüsszelben a belga királyi családnál tett látogatása alkalmával ismerkedett meg vele, szülői beleegyezésével megkérte kezét. Az eljegyzés híre különösen nálunk Magyarországon tett jó hatást. A menyegző 1881. május 10-dikén nagy fénynyel és pompával ment végbe. Azután Stefánia gyakran megfordult nálunk, de legkiváltképpen a miramarei kastélyban szeretett tartózkodni. Nagyon népszerű volt és élénk részt vett a magyar közművelődési élet minden ágának fejlesztésében.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Darányi miniszter politikája.

A múlt hét a Darányi földmivelésügyi miniszteré volt. Az általa vezetett miniszterium tárczáját tárgyalták s nem csak a képviselőház, de az ország közvéleménye is a földmivelés ügyeivel foglalkozott. És beismerte mindenki, hogy Darányi miniszter máris igen szép sikereket ért el.

Sikerének titka, mind ő mondja, abban áll, hogy első feladatának tekintette mindig és mindenben a kisemberek helyzetén javítani. Nagyon helyesen abból indul ki, hogy a néprétegek boldogítását alul kell kezdeni, mert minél alantabb áll valaki, annál kevesebbet tud saját erejéből javítani önsorsán. A miniszter éppen ezért első sorban azon munkálkodott, hogy a gyengébb néprétegek a tisztességes megélhetés eszközeit megadja, létküzdelmében segítse s a kizsákmányolástól megóvja. Azt ígérte, hogy ezen az uton fog ezután is haladni. Sőt újabb két nagy feladat megoldását tűzte ki. Ezek egyike a munkásbiztosítás szervezése, másik a végrehajtási törvény módosítása, olyformán, hogy a gazdától egy bizonyos, a megélhetéshez feltétlenül szükséges ingatlant és ingóságot ne foglaltassanak le. Több szép terve van még Darányinak.

Igy a telepítés ügyét törvényileg akarja szabályoztatni, amivel az a célja, hogy a munkások és kis tőkével rendelkező egyének földbirtokhoz jutását elősegítse s a nemzetiségek által lakott vidékeken magyarok áttelepítése által magyarosítson. Megígérte azt is, hogy a gabonaelővételek örve alatt szokásossá vált uzsoráskodásnak törvényhozási uton fognak véget vetni. Szóval minden szavából és minden tettéből kisugárzik, hogy igazi jóindulattal van eltelve a magyar földmivelő nép iránt. De szeretetéből s buzgalmából a magyar mezőgazdaság minden ügyének juttat, mert úgy gondolkozik, hogy ez az ország első sorban földmivelésből él, tehát ez a fő. Ezért aztán olyan népszerűségnek örvend a gazdák között, mint elődjei közül senki más.

Vannak persze, akiknek nem tetszik a Darányi nagy népszerűsége. Ezek még a régi rendszer emberei, akik a távoli vidéken küzködő gazdát kutyába vették, míg a fővárosba sereglett pénzvállalatok embereit kedveskedésekkel halmozták el. Akik kippotyantak a kiváltságokból, azok most szeretnék visszaidézni az elmúltat s szeretnék, ha Darányi helyett tétlen és semmivel sem törődő földmivelési miniszter állana az ügyek élére. De a nagy többség ragaszkodik a Darányi becsületes politikájához, a melylyel kivált a nép előtt elévülhetlen érdemeket szerzett már eddig is magának.

Kossuth Lajos halála napja. E hó 21-ikén szomorú évforduló volt. Hat éve múlt e napon annak, hogy Kossuth Lajos a szemeit mindörökre lehunyta. Kossuth értünk élt és értünk vált földönfutóvá. Megérdemli kegyeletét

és háláját a magyar nemzetnek s e szomorú évforduló mely megilletődéssel tölt el minden hazafit. Emléke maradjon közöttünk, élete maradjon kitörülhetlen, magasztos példája a honszerlemnek, amely nélkül nincs és nem is lehet áldás a népeken.

Osztrák akadékoskodás. Tudvalevőleg az új kiegyezési megállapodások között van egy, az állatforgalomra vonatkozó egyezmény, amely nálunk már törvény. Ez az egyezmény szabályozza azt, hogy mely módozatok között történhetik állatkivitelünk Ausztriába s mely esetben van megengedve Ausztriának, hogy állatjainkat kizárja. Eddig akármelyik helytartóság leereszthette a sorompót előttünk, ezután ehhez csak a kormánynak lesz joga és csakis megokolt esetekben. Ez nem tetszik a gyűlölködő osztrákoknak. A napokban az osztrák rájkszrát kimondotta, hogy neki az egyezményt nem kell, tehát most már az osztrákokat bajos lesz arra kényszeríteni, hogy ezt az egyezményt betartsák. De az osztrák kormány kötelezte magát ennek betartására. Ennélfogva a rájkszrát határozata első sorban is neki ad gondot: hogyan álljon ezután szavának. Azután gondot okoz ez a magyar kormánynak is, mert ki van mondva, hogy az állategészségügyi egyezmény az egész kiegyezéssel együtt áll, vagy bukik. Ha tehát az osztrákok csakugyan nem tartanák be az egyezményt, akkor kormányunk nem tehetne mást, minthogy az önálló vámterületre vonatkozó javaslatát benyújtja. Egyes politikusok komolyan réménykednek, hogy az osztrák akadékoskodásnak előbb-utóbb az lesz a vége, hogy az önálló vámterületre kell áttérnünk.

Országgyűlés.

Múlt hét folyamán a földmivelésügyi miniszter tárczájának költségvetése foglalkoztatta a képviselőházat. Hosszu és tanulságos tárgyalás után végeztek is ezzel a tárczával s utána a közoktatásügyi miniszter költségvetése kerül napirendre.

A földmivelésügyi tárcza.

Szinay Gyula kifejti, hogy a földmivelésügyi miniszter nagy buzgalma dacára se lehet hasznára az országnak, amíg a gazdasági közösség Ausztriával fennáll. Foglalkozik a buzaárak hanyatlásának kérdésével; a hanyatlás okának szintén az Ausztriával való közösség az oka. Sürgeti, hogy a nép megélhetési módjain könnyítsenek. A magyar ipart meg kell teremteni és virágzóvá tenni. De ezt sem lehet megalkotni, míg az Ausztriával való közösség alól magunkat ki nem szabadítjuk. A bortermelet veszedelmeit különösen figyelembe ajánlja. Ezt elhanyagolták. Már Tisza idejébe nyulik vissza. Tisza Kálmán nem törődött a filloxerával. A borhamisításokra vonatkozó törvény nem kielégítő. Felolvassa a borhamisítók névsorát. A névsorban kevés olyan névvel találkozunk, mely Egánnal szólva nem Árpádtól valóké. Szigorítani kell a hamisítók büntetését.

Darányi miniszter beszéde.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter mindenekelőtt *Molnár János* és *Komjáthy Béla* határozati javaslatára kijelenti, hogy bizonyos kedvezmé-

nyek már eddig is adtak a végrehajtások aluli mentességre. A végrehajtási törvény módosítását tervezi az igazságügyminiszter. Az állatorvosi szolgálat államosításáról legelsőbben törvényjavaslatot fog nyújtani. Ezt összhangba hozza a közigazgatással, hogy ne képezze akadályát a majd előterjesztendő reformjavaslatnak. Állatforgalmunkban Ausztriára vannak panaszok, ezek azonban a kezdet nehézségeiből származnak. Ausztriában időnként az állatforgalomra új egyezményt kívánnak. De valamint mi kötelességszerűleg eltűrjük az osztrák ipar versenyét, úgy kell nekik ebben tűrni.

Törvényjavaslatot fog benyújtani a telepítésről. Ebben nem kell megfélekedni az állami szempontokról. Az állami telepítés nagyobb mérvben esz-közleendő, emellett a magántelepítés csak úgy engedélyezendő, ha ugyanazon feltételek mellett történik. Telepítés vagyontalanok, elzültek részére ne történhessék. Másfelől a munkáskérdés megoldására közre lehet működni a telepítéssel. Ki kell mondani, hogy egyetemes kötelezettséget a telepesek nem vállalhatnak. Az egészséges parcellázásra szintén gondot kell fordítani. Nem szabad azonban megfélekedni Magyarországra gerincéről, a középirtokosságról. Arról kell beszélni, hogy miképp lehet ezt megtartani és megerősíteni. Beszámol a népkönyvtárak gyarapításáról. A munkaközvetítés, munkássegélyezés, cseléd- és munkás-jutalmazás, munkásbiztosítás javában terjed. A dohánytermesztésről, erdei munkásokról, öntözésről és érdekképviseletről törvényjavaslatokat fog előterjeszteni. *Szinay* Gyulának azt válaszolja, hogy az olasz bor kérdésében a részletek iránt idő előtt kötelességet nem vállalhat, de tudja, hogy mivel tartozik a magyar érdekeknek. A gabonauzsora kérdését törvényjavaslatlal fogjuk szabályozni. A népboldogítást alul kell kezdeni. Összehasonlítja az 1894-iki évet az 1900. évvel abból a szempontból, hogy mennyivel többet fordítanak a kisemberek érdekeinek istápolására. A legtöbb tétel megkétszereződött; sok pedig négyszeres lett s ezen kívül több új tétel keletkezett. Négy év óta 8 millió 700.000 koronával többet fordítottak a kisemberek érdekeire, mint azelőtt. Utal a vetőmagvak, gyümölcsoltványok kiosztására, állattenyésztésnek, lótenyésztésnek a kisemberek részére való elősegítésére stb. Ezek után azt mondani, hogy a kisemberek ellensége!... Kijelenti végül, hogy a szó nemes értelmében ő is agrárius. Beszédét zajos éljenzéssel fogadták minden oldalon.

Benyovszky Sándor gróf általánosságban foglalkozik a földmivelésügyi kérdésekkel, a kisbirtokosok nehéz helyzetével. Örömmel látja a szövetkezetek szaporodását, de azt tapasztalja, hogy nincs még annyi hitelszövetkezet, hogy a takarékpénztárakat ki lehessen kerülni. A mezei munkások helyzetéről szólva azt mondja, hogy a helyzetük sanyaru, mert amit nyáron keresnek, abból kell megélniök egész télen. A telepítésben és parcellázásban nem lát segítséget a munkásosztályra, mert hisz pénz nélkül földet nem vehet.

Bernáth Béla foglalkozik a szőlőtalaj-javítás és szőlőbetegségek kérdésével. A lisztharmat ellen a kénporozást tartják a legalkalmasabbnak. De a teljes tisztázást a kísérleti állomás kellene, hogy eszközölje. Felhívja a figyelmet a jégviharüző-telepek felállítására. A kísérletek azt mutatják, hogy a telepek beváltak. Ha a vihar-ágyuzást kellő időben kezdik, a villámlás és mennydörgés megszűnik és jégeső nem képződik s ha esetleg képződik is a jég,

hóval van borítva s oly lágy, hogy kárt nem tesz. Olaszországban már tizezer telepet készülnék felállítani. Ha ez csakugyan hasznos dolog, akkor ily telepekkel kell védeni a szőlőt! ahol a községek szegények, ott helyes volna, ha a kormány segítene. Ohajtáná, hogy a szőlőbirtokosok felsegélyezésére ingyen több termelőanyagot bocsássonak rendelkezésre. A szőlőkölesönökre az Agrárbankkal való szerződést helyesli. A borüzlet pang; ezen segíteni kell. Fontos szerepe jut a pinceegyleteknek és szövetkezeteknek, melyek a termelőknek előleget kellene hogy adjanak. Baj az is, hogy Ausztriában mesterséges bort még most is szabad gyártani. Kár továbbá, hogy a termelő ötven liternél kevesebb bort nem adhat el. Az olasz bor ellen a vámtételt fel kell emelni. Elismeréssel adózik a miniszternek, bizik benne s a költségvetést elfogadja.

Páder Rezső hibáztatja, hogy a gazdasági irányzatok gyorsan eltérnek a régiéktől s egyszerre akarják utólni Angliát. A spekulánsok nálunk gyorsan meggazdagodtak. A Lipótvárosban 101 milliomos van és pedig nem is koronás, hanem forintos milliomos. Ellenben a magyar mezőgazda válságos helyzetben van. A lelketlen üzérkedés kizsákmányolta a népet. Kéri a földadó leszállítását, a fedezetnélküli határidőüzlet beszüntetését; mindazon tőzsdei játékoknak, melyek a mezőgazdaságra károsak, üldözését. A ruthén segélymunkát az egész felvidékre ki kellene terjeszteni. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítandó a kormány, hogy kimutatást készítsen a felvidéken letelepülőkről az utóbbi tíz év alatt s hogy azok mily vallásuak, kiknek kezében vannak a koresmák, bérletek, kereskedések és mily vallásuak.

Solymossy Lajos báró ohajtja, hogy a vezetőelem folytonosan érdeklődjék a nép javára szolgáló intézkedések iránt. Az őrlési forgalom megszűntetését a gazdák örömmel fogadták, míg a malmok kárhóztatták. A román buza behozatala lenyomta a magyar árat. A szabad raktárak, nagy pénzüzetek kezeiben csak a malmosok és kereskedők érdekeit szolgálják. A szállításnál a búzáknak kedvezményeket kell adni. A telepítést a nem eléggé kihasznált és megművelt földekre közigazdasági szempontból helyesnek tartja.

Makfalvy Géza foglalkozik a lótenyésztéssel. Elismeréssel említi, hogy a kormány teljes gondot fordít a lótenyésztés szervezésére s ez tökéletes is. A méntelep személyszervezetében nem látja, hogy miért ne lehetne az egész személyzetet a honvédségből venni, kifogásolja, hogy ujoncokat visznek oda, akik a lóhoz még nem értenek. Nem tudjuk, hogy miért van annyi német és szláv a legénység közt, holott a magyar legénység inkább alkalmas a lovakkal való bánásmódra.

A hadsereg lóvásárlásai ügyében azt mondja, hogy a katonai lóvásárok ellen sok a panasz. Nehány száz lóból vásárolnak kettőt-hármat. Az ok a kevés vásárlásban az, hogy a tiszt anyagilag felelős a vásárlásért.

A magyar lónak régi jó hire van. A tenyésztést oly irányba kell terelni, hogy a magyar ló eredeti jellege megmaradjon és kifejlődjék.

Gróf Tisza István első sorban a telepítéssel foglalkozik. Helyesli ebben a földmivelésügyi miniszter beszédét. De felhívja a figyelmet, hogy ha csak egyes telepeket akarunk létesíteni, nagy költségekkel igen kevés eredményt érhetünk el. Könnyű volna segítséget nyújtani ezen a téren hiteladással.

A földművelésügyi miniszter drákói szigorral járt el például a borhamisításban. Ezt helyesli.

A gabonaárak hanyatlásának okát aligha lehet most eldönteni. Az őrleési forgalmat károsnak tartja, a szabad raktárakat aggodalommal nézi abból a szempontból, hogy az idegen buza ide ijesztőnek behozassék. A belföldi vámoktól nem vonakodik. A versenyek ellen csakis a védvámokkal lehet védekezni. Ausztria részére az iparban tett áldozataink folytán meg lehet kívánni, hogy Ausztria a mezőgazdaságban segélyünkre jöjjön.

Gróf Károlyi Sándor: A költségvetést elfogadja azért, mert a földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy az állatforgalmi egyezményt olyan dolognak tekintik köztünk és Ausztria között, a melyet fenn kell tartani és a mely kétségtelen követelménye a kiegyezésnek.

Ezután a kartellról szól, a melylyel szemben állást kell foglalnunk. Helyesnek tartaná, ha a földművelésügyi miniszteriumban egy bizottság alakulna, mely állandóan e kérdésekkel foglalkozna. Áttér ezután a börze reformra és kívánja, hogy a kereskedelmi miniszter állapítsa meg a tőzsdén érvényes szabályokat. Beszél továbbá a szerb buzáról, mely piacainknak állandó réme és a malmaink megmutatták, hogy értenek a helyzet kiaknázásához. A malmok a termelőkkel azt teszik, a mit akarnak és ennek ellensúlyozására közraktárak létesítését kívánja.

A közraktárak létesítésének meg lesz az a naszna, hogy az eladási kényszer meg fog szünni. A zöld terményre adandó előlegek megszűnének, a mely előlegek a termény-uzsorának nagy tért nyitottak. Az uzorát üldözni kell. Czélszerű volna e tekintetben az indus törvényt alkalmazni, mely a bírót felhatalmazza, saját belátása szerint az uzorát felismerni és azt üldözni. Beszél ezután a koresmai uzsoráról és ennek káros hatásairól és szükségesnek tartaná az ital fogyasztását korlátozni. A közszellem romlott, a közszellemen segíteni kell.

Áttér ezután a birtokviszonyokra és attól fél, hogy a mi társadalmunk is oda jut, a hová hajdan Róma jutott, hogy kevés gazdag kezében lesz felhalmozva az összes vagyon és lesz egy nagy nyomorult tömeg. E helyzet ellen orvoslással kell élni és fegyverkezni.

Beszédét Darányi azon szavait idézve végzi, hogy a középirtokot meg kell menteni.

Ágoston József: A sok teendő között, melylyel a kiscgazdákon segíthetünk, főképp két kérdésre hívja fel a miniszter figyelmét és pedig szőlőszetünk és borászatunk, továbbá állatbiztosítási ügyünk kérdésére. Évi 40 millió frtnyi jövedelmünk hiányzik az által, hogy a filloxera által elvesztettünk 262.130 kat. hold hegyi szőlőterületet, hiányzik pedig első sorban épen a legkisebb gazdák, a legszegényebb osztály jövedelméből. Egyedül hegyi boraink azok, a melyek a külföldön versenyképesek. Oda kell törekednünk tehát, hogy hegyi szőlőink ismét ujjalakítsassanak. Ennek előmozdítását kéri.

Fontos az állatbiztosítás kérdése is. A kiscgazda értékének fele része fekszik állatanyagában, a legszegényebb embernek pedig ugyszólván mindene. Mulhatatlanul szükségesnek tartja tehát a kötelező állatbiztosítás behozatalát állami kezelés mellett, vagy szövetkezeti uton a kormány kezdeményezésével.

Még *Darányi* miniszter felelt röviden az elhangzott beszédekre s rövid, részletes vita után a földművelésügyi tárcza költségvetését is elfogadták. Most a közoktatásügyi tárczára kerül a sor.

A Hangya. A Magyar Gazdaszövetség „Hangya” című fogyasztási és értékesítő szövetkezete e hó 18-ikán tartotta első közgyűlését a gróf *Károlyi Sándor* elnöke alatt. Az évi jelentésből kitűnik, hogy a Hangya rövid fennállása óta is üdvös eredményeket ért el vidéki fogyasztási szövetkezetek létesítése és támogatása által s a jövőben még nagyobb sikerekre van remény. Az egybesereglett gazdaközönség lelkesen üdvözölte *Darányi* minisztert és *Károlyi Sándor* grófot, a szövetkezeti eszme lelkes apostolát.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter olyan nyilatkozatot tett a Házban, a melyekből azt következtetik, hogy közte és *Darányi* miniszter között erős ellentétek vannak. Kivált Tiszáék szeretnék összeveszejteni ezt a két minisztert, hogy így *Darányit* annál könnyebben kibuktathassák. Azonban a köztük fennálló barátságos viszonyból azt következtethetjük, hogy ez az aknamunka is esődöt vall.

Az összeférhetlenségi törvény módosítása felől tanácskozik most a képviselőház egy bizottsága. Feladata a bizottságnak javaslatot dolgozni ki arra nézve, hogy milyen állások és haszonhuzások nem férnek össze a képviselői mandátummal. Azért van erre szükség, mert a jelenlegi összeférhetlenségi törvények igen enyhék s általános a panasz, hogy a kormánypárti képviselők egyrésze különböző állásokból olyan jövedelmet húz, amelylyel inkább befolyásukat fizetik meg s amely a képviselői méltósággal nem fér össze.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter gyengélkedése miatt fürdőzni kénytelen, mi alatt a képviselőházban tárczájának költségvetését tárgyalják. Ezt sokan arra magyarázzák, hogy *Wlassics* meg fog válni a tárczájától, de az ebbeli híreket hivatalos oldalról mindeddig megezáfolták.

Árvák pénze. Mint gyakrabban fordultak elő esetek az utóbbi időkben, hogy az árvák pénzét hűtlenül kezelték s óriási sikkasztásokat követtek el. A szenvedett kárért a vármegye a felelős, aki viszont felelősségre vonhatja tisztviselőit, de ha ezek vagyontalanok, adó alakjában kell behajtania az elkezelt pénzt, mint ez a *Krivány-féle* esetben is történt. Azon gondolkoznak most, hogy az árvák pénzét biztosabb felügyelet alá helyezték. Vagy a pénzügyminiszter veszi magához az államkincstárba, vagy pedig a Központi Hitelszövetkezetnek adják ki olesó kamatra amely szintén állami felügyelet alatt áll. Igen üdvös dolog volna, ha az árvák pénzét úgy forgatnák, hogy a teljes biztosság mellett a szövetkezetek is nyernének vele. Nem kevesebb, mint 20 millió korona árvapénzről van szó.

Lónyay Elemér gróf.

A magyar nemzet figyelme és érdeklődése most, hogy *Stefánia* özv. trónörökösne egybekelt Lónyay Elemér gróffal, — ez érdekes házasság és a frigykötés színhelye az adriai tengerparton fekvő kies Miramare felé irányul. Lónyay Elemér gróf.

kinek arcképét bemutatjuk, a férfikor erejében és legerősebb idejében van, most 35 éves tejedelmes birtokok ura, eddig a diplomáciai pályán haladva ért el szép sikereket s egyik legtevékenyebb tagja volt több éven keresztül londoni nagykövetségünknek. Érdekes arcu magas erőteljes férfi, akiért egy királyleány lemondott a királyi fényről, czimről, rangról, hogy mint asszony — boldog lehessen.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háború. Igen érdekes eseményekről kell beszámolni az elmúlt hétről, mely nem a harcstéren történt és ez: hogy Transzvál délafrikai köztársaság egyesült Oránzs szabadállammal. A két szabadállam a nagy megpróbáltatások, a tulnyomó angol hadsereg ellen úgy állott ki, hogy egyesültek.

Ezután még szorosabb kapocs fűzi össze és még lelkesebben látnak az önvédelmi harcokhoz, melyet a szabadságért kezdetek.

A harcstérről igen kevés hír érkezett. Roberts lord angol fővezér bevonult Bloemfonteinba, Oránzs állam fővárosába és onnan intézi a további hadműveleteket. Kitchener vezérét Mafeking fölmentésére küldötte azzal a megbizással, hogy ha ez sikerült, egyenesen Pretória ellen vonuljon. A Fokföldről visszavonuló burok Oliver angol vezér serege előtt fölrobbantották a Modder-folyó hidjait Bloemfontein és Brandorf között. Joubert, a burok fővezére

összevonta hadait, hogy az előrenyomuló Roberts seregét biztos állásból várja be a Transzvál állam földjén és Krüger elnök kijelentette, hogy haláláig küzd a szabadságért minden bur.

Előfizetési felhívás.

1900. április hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése márczius hó 31-én lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a márczius hó végéig előfizetett olvasóinknak egyidejűleg külön levélben küldünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőinket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

● MI UJSÁG? ●

Görög-katholikusok ajándéka a pápának. A görög-katholikus magyar zarándokok többek közt egy remek kiállítású albummal is kedveskedtek a pápának. Ez az album, melyben mintegy 132,000 magyar görög-katholikusnak az aláírása van, a magyar könyvkötészet remeke. A címlapon művészi kivitelű Mária-kép van, felül a magyar czimmerrel és Szent István koronájával, alul pedig ez a felírás olvasható: A görög-katholikus magyarok. Az értékes könyv a pápa fogadó termében van kiállítva.

Kossuth Lajos emléke. Hat esztendeje, hogy Kossuth Lajos, a népszabadság lángszavu apostola a messze idegenben meghalt. Hat esztendővel ezelőtt

sokan örültek s mondták: Kossuth Lajos a múlté, a történelemé. Ez a hat esztendő azonban megtanított mindenkit arra, hogy Kossuth neve örökké él, ő nem a múlté, hanem a jövőé. Sirhelye mindenkor a magyar nép Mekkája: szent kegyhelye, a hová elzarándokol nemesak a szomorú évfordulón, hanem minden időben, míg csak magyar él, hogy könnyeivel áztassa azt a szent helyet s hogy ott merítsen erőt, bátorságot ahhoz a nemes harcához, melyet ez a nemzet már évszázadok óta folytat teljes függetlenségéért, szabadságáért. Kossuth Lajos volt az, aki, miként Mózes az ő népét, fölvezette a magyart a hegyre s megmutatta neki az ígéret földjét. Ő meghalt, minden magyar imájába foglalja Megváltóját — mert hisz az volt — s nem feledkezik meg arról, hogy az ígéret földét eddig még nem érték el. Magyar nép! Gyászolj e szomorú évfordulón s emlékezz a szabadságról...

A párisi kiállítás fejedelmi látogatói. A külügyminiszteriumban eddig a következő személyiségek jelentették be hivatalosan, hogy meglátogatják a világkiállítást:

György görög király, Sándor szerb király, Izabella spanyol régenskirálynő, Károly portugál király, Vilma hollandi királynő, Oszkár svéd király, Lipót belga király, Károly román király, Kadfar perzsa sah, Viktor Emánuel olasz trónörökös, a walesi herceg, Nikita, Montenegro fejedelme, Ferdinánd bolgár fejedelem, Ferencz Ferdinánd és Ottó főhercegek, Mihály, Vladimir és Alexius orosz nagyhercegek.

Hózivatar Erdélyben. Márczius hó 15-én reggeltől a következő nap reggeléig Kézdivásárhelyen és környékén roppant hózivatar volt. — A legidősebb emberek sem emlékeznek párjára. Márczius 16-án reggel a lehullott hó magassága elérte az egy métert. A függetlenségi kör társasvacsorájáról hazatérő polgárok csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak lakásukig jutni. A gyalogutakat is csak nagy erőfeszítéssel tudták rendbehozni, de a kocsiközlekedés teljesen szünetel. A vonat egy napig sem tudott közlekedni, a havazás még folyton tart.

Ritka égitünemény. Szegzárdon márczius 13-án ritka égitünemény történt délután fél 4 órakor. A szabadban levő emberek ugyanis derült, felhőtlen égbolt mellett két megdöbbentő dörrenést hallottak, melyet északnyugatról délkeletre huzódó rémes égi moraj kísért. Ez a tünemény másfél perzig tartott és olyan rémületbe ejtette különösen a szabadban dolgozó szőlőmunkásokat, hogy összefutottak és halálra ijedve beszéltek a soha nem hallott égi jelenségről, melyből a babonás nép mindjárt azt jósolta, hogy ez a világ végének kezdete. Mi azt hisszük, hogy ez meteor-hullás lehetett, mely a föld légkörébe jutott s ez okozta az égzengést.

Felakasztott városi előljáróság. Székesfejerváron a Marschall-féle ház lebontásánál tizenkét meglehetősen ép esontváza akadtak. Az beszélnek, hogy mikor a törökök az akkor még hatalmasan megerősített várost bevették, a városi előljáróság tagjait a Cifra-hidon túl felakasztották. Mivel pedig a Cifra-hid a csontok fekhelye környékén volt, valószínűnek látszik, hogy a tiz esontváz azonos a törökök által kivégzett előljárók esontjaival.

Nagy erdőégés. Az aradmegyei Butyin melletti Tapronyásza-erdő a minap az éjjeli órákban kigyulladt. A tűz rohamosan terjedt és csakhamar elpusztította az erdő legnagyobb részét, a szomszédos német telepések házaival együtt. A nagy szél miatt az oltás lehetetlen volt. Reggelre nagynehezen mégis lokalizálták a tüzet.

Harc szökött katona és csendőr között. Miskolcra irják, hogy Bagi József szikszói illetőségű honvéd fegyverestől megszökött ezredétől. A Szikszó felé vezető uton találkozott egy csendőrről, a ki igazolásra hívta fel. A honvéd erre szuronyával megtámadta, mire a csendőr keresztül szurta. A szökött honvéd sebe életveszélyes.

Frakk helyett atilla. Hazafias mozgalomról ad hirt szegedi levelezőnk: Az odaváló leszámoló-hivatal tisztviselő kara — valamennyien — fogadalmat irtak alá, mely így szól:

„Becsületünkre és igaz magyar voltunkra fogadjuk, hogy a magyar ipar érdekében, ruházatunkat és szükségletünket hazai készítményekből látjuk el.“

Mozgalmat indítottak arra is, hogy ünnepélyes alkalmakra frakk helyett feketezsínóros magyar ruha viseletét honosítják meg.

Báró Dániel Ernő gyásza. A minap elhunyt Dániel Jánosné. Báró Dániel Ernő volt miniszter elhunyt édes anyja tudvalevően második leánya volt eleméri és ittebei Kiss Ernőnek a vértanu 48-as tábornoknak. A boldogultat a rémuralom idején a temesvári hadtestparancsnok elfogatta és a temesvári kazamatába csukatta, hogy megtudja tőle — hol van *elrejtve a szent korona*. A hadbíró, a ki a vizsgálatot vezette, mindent elkövetett, hogy kivegye belőle a titkot. Azt merte hazudni a nőnek, hogy férje már elárulta a titkot. Kiss Augusztia pedig mosolyogva így szólt:

— Lássá, őrnagy ur, az én családomban már volt olyan ember, ki vértanu-halált szenvedett, de áruló egy sem akadt még. Hogy is volna lehetséges, hogy a kinek Kiss Ernő lánya a felesége, eláruljon valamit, ami szent és hazafias.

Nem is vettek ki belőle semmi titkot és két hónap mulva szabadon kellett bocsátaniok.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Nyujt-e különös előnyt a gazdáknak az impregnált takarmányrépa-mag?

Az 1894-ik évben megkísérlettük a takarmányrépa magvának csirázási erejét mesterséges uton fokozni és midőn betakarítottuk kísérleti földjeink hozamát, azt találtuk, hogy a fokozott csirázási erő nemcsak gyorsabb kikelést, hanem öszre kelve nagyobb termést is idézett elő. Ezen első siker természetesen további kísérletekre sarkalt bennünket, melynek az lett a végeredménye, hogy a szabadalom által védett *impregnálási eljárást* sikerült répamagra megszerezni és ez utóbbit a nagy forgalom számára alkalmassá tenni.

A következőkben még gyűjtött tapasztalatainkat akarjuk közölni gazdatársainkkal. A répamag forgalmában a magdeburgi szokványok honosodtak meg, melyek megkövetelik, hogy a normális mag 100 szeméből legalább 80 csirázó szem és 150 csira keljen ki 14 nap alatt. Normális viszonyok közt ezen eredményt körülbelül el is szokták éghajlatunk alatt érni, sőt valamivel túl is lépjük és bizonyára érdekelni fogja a gazdákat, minő eredményt értünk ugyanezen maggal, miután szabadalmazott eljárásunkkal impregnáltuk:

Impregnált takarmányrépa-mag 6 napi csiráztatás után csirázott: javított vörös hosszú *Mammuthnál* 90 szem 217 csirával, javított sárga kerek *oberndorfnál* 89 szem 195 csirával, sárga hosszú *Elefántnál* 86 szem 199 csirával, valódi sárga *olajbogyó* alakú óriási-nál 96 szem 241 csirával, javított vörös *eckendorfi* hengernél 93 szem 211 csirával, javított sárga *eckendorfi* hengernél 91 szem 251 csirával.

Impregnált cukorrépa-magból a „Victrix” 92 szem 262 csirával.

Amint e számok is mutatják, abban rejlik a főeredmény, hogy az impregnált répamag 6 nap után általában több csirázó magot és több csirát nyujt, mint a nem impregnált répamag 14 nap alatt, vagyis jobban mondva a csirázási erő az impregnálással annyira fokoztatik, hogy a csirázás 5-8 nappal előbb fejeződik be, mint a közönséges répamag csirázása.

Es mily eredmények hárulnak ebből a gazda javára?

Az impregnált répamag olyan egyenletesen és erőteljesen kel ki a földön, hogy a vetőgép sorai 4, 5, 8 nappal, részben meg előbb láthatók, mintha közönséges mag vettetik. Ennek következtében az ilyen vetés sokkal előbb kapálható, míg viszont a gyom nem hatalmasodhatik úgy el, illetve sokkal előbb pusztíthatók el a gyomok a kapálás által és az impregnált répamagból kelt zsenge növények, ezáltal egy további térelőnyt nyernek. Az impregnált magból kelt növényeknek erőteljes fejlődése nagyobbára szintén arra vezethető vissza, hogy a répamagon tapadó mikroorganizmakat és csirgombákat az impregnálás megöli, illetve ártalmatlanná teszi. A fiatal erősen fejlődött répapalánta azonban a talajban élősködő ártalmas rovaroknak is jobban ellenáll, mert a fiatal növények sokkal gyorsabban kinőnek a kártékony rovarok veszedelméből.

De a gazda részére elvégre mégis csak a hozam eredménye a földolog és előtérbe lép, hogy több-e a termés az impregnált répamag után?

Válaszoljanak erre azon összehasonlító kísérletek, melyeket a *Soest*-ben székelő cukorgyár (igazgató Sámuel Károly) hat termelője által ejtetett meg. Az itten névszerint is felsorolt termelők kísérleteikről a következőkben számoltak be:

Summermann F. földbirtokos Alpe-Renninghausen: Az impregnált mag egy-egy morgen területen (1 morgen = 695 négyszögöl) métermázsával nagyobb hozamot adott, mint a nem impregnált mag.

Schulze-Henne tiszteletbeli hivatalnok Lohne: amennyire rovarpusztítás által nem szenvedett, az impregnált mag nagyobb hozamokat adott, mint a nem impregnált.

Schulze A. földbirtokos Lassendorf: a hozam mázsaszáma jelentékenyen nagyobb volt az impregnált magból, mint hasonló területen közönséges magból. Impregnált mag után 19 dupla szekérrel, közönséges mag után 13 dupla szekérrel termett morganenként.

Schuerhoff Károly téglagyáros *Soest*: az impregnált mag egy-egy morgen területen 3 mázsával nagyobb termést adott, mint a közönséges mag.

Brotte *Christián*, mezőgazda *Catrop*: Az impregnált mag egy-egy morgen területen 5 és fél mázsával többet termett, mint a közönséges nem impregnált mag.

Cukorgyár Soest. Mázsaszámra $\frac{1}{8}$ -dal (azaz 12 és fél százalékkal) meghaladja az impregnált mag hozama a közönséges magét.

Reméljük, hogy a gyakorlatból vett jelen közleményünk hozzá fog járulni ahhoz, hogy a magyar gazdák is összehasonlítható termelési kísérleteket ejtsenek meg a mi impregnált répamagvainkkal és igen fogunk örvendezni, ha a termés betakarulása után több felől is veendünk híreket az elért hozamokról.

Kelt Aschersleben, 1900. márczius hó 18-án.

Jaensch Gusztáv és társa
birtokosok és répamagtermelők.

Babona és balhit az állatvilágban.

Káros állatok.

III.

Áttérve most már a *hüllők és kétlábúak* osztályára, megjegyzem, hogy általánosan elterjedt hiedelem, mintha ezek károsak volnának. Pedig miként már a hasznos állatok tárgyalásánál jeleztem, ezek között alig találunk egy-kettőt, mely káros volna a gazdára s nem kevesebbel több azok száma, melyek teljesen közönbösek reánk nézve és csak egyedül a kigyók két faja az, melyeket idesorolhatunk azért, mert harapásuk által többé-kevésbé veszedelmesek reánk nézve. Ezek egyike:

A *sikló kigyó* (*tropidonotus*) mindenki által ismert kis állat, mely teljességgel nem harap s csak azáltal válik káróssá, hogy nagyobbbrészt vizekben élven, leginkább hallal táplálkozik; kedvencez eledele még a gyík és a kuszma, miért is üldözendő.

A mérges kígyó (vipera) a hazánkban egyedül honos mérges kígyó, melynek marása életveszélyes. Miután ezek színe és nagysága igen változó, itt közelebbi leírását nem adhatom; csak azt jegyzem meg, hogy a mérges kígyó az ártatlantól első látásra felismerhető az által, hogy a mérges kígyónak formális nyaka, nagy feje, aránytalan nagy szája van és nyelve két finom szálban végződik, végül hogy mihelyest valami élő lényt lát maga körül, azonnal összetekerődik s fejét magasra emeli. Különben támadólag alig lép fel s csak akkor harap, ha vagy megtámadják, vagy észrevétlenül rátaposnak, mikor is harapással védekezik. Marása életveszélyes s bár a sérülés csak igen csekély, sőt fájdalom is alig mutatkozik, mégis tanácsos orvosi segílyt keresni, mert különben a seb elmérgesedik s a legrosszabb kimenetelű lehet.

Végül a rovarok és többi puhatestűek osztályára vonatkozólag általánosságban elmondva néhány szót megjegyezhetjük, hogy ezen osztályból kerül ki a gazda legtöbb és legveszedelmesebb ellensége, melyek óriási mérvben lépnek fel egyszerre s legtöbbszörre olyan aprók, hogy őket szabad szemmel alig látjuk.

Ki ne tudná azt, hogy egy esőp vízben körülbelül 40 millió élősd van; ki ne tudná, hogy egy szőlőtőkét ezernyi ezer filoxera képes elárasztani; ki ne tudná, hogy a levegő minden alómja tele-tele van megmérhetetlen kicsiségű bakteriumokkal, melyeket állandóan szívunk magunkba?

És ha a mezőt nézzük vagy az erdőket, a kopárságot, az utakat, mind tele vannak kisebb-nagyobb rovarokkal, melyek ott külön társadalmat alkotnak s állandóan törnek az emberiség ellen. Az emberi tudomány pedig még nem elég arra, hogy ellenük védekezni bírjon. Állandóan küzdünk, harcolunk ellenük s ha egyik fajukkal sikerült úgy a hogy megmérkőznünk, már is fellép egy másik, mely ellen teljes lélekerőnkkel s egész energiánkkal kell fellépünk.

Nem czélom e helyen ezekkel külön-külön foglalkozni, hiszen ez több napot venne igénybe, csak felemlíteni akartam s rámutatni, mily végzetlen nagy kör az, melyet a teremő részünkre kijelölt, hogy azon küzdve, véres verejtékekkel foglaljuk el tőlük mindennapi kenyerünket s így biztossuk megélhetésünket.

Általában mondhatjuk, hogy ezen sokszor szemmel sem látható élő lények ellen a legnagyobb tisztaság, óvakodás s minden igyekezetünkkel való védekezéssel némileg óvhatjuk magunkat; de főfegyverünk csak az lehet, ha legjobb barátainkkal, az állatvilágnak azon egyedeivel szövetkezünk, melyek ezen élősdieknek legnagyobb pusztítói, legelkeseredettebb ellenségei s így a mi leghasznosabb munkatársaink.

Christélyi Béla.

Stefánia özv. trónörökösné házassága.

Boldogult Rudolf trónörökös özvegye, Stefánia királyi hercegeasszony, tiz esztendei özvegység után férjhez megy újra, leteszi az özvegyi fátyolt... Annál nagyobb a magyar nemzet öröme, mely folyton rajongó szeretettel vette körül bold. Rudolf királyfit és szeretettel illeti a családját, — annál nagyobb a magyar nép öröme most, hogy az özvegy trónörökösné férjhezmenetelével magyar grófné, magyar urasszony lesz.

Mint már megirtuk, Lónyai Elemér gróf zemplémmegyei nagybirtokos, es. és királyi kamarás veszi nőül Rudolf királyfi özvegyét.

A hivatalos „Budapesti Közlöny“ e hó 18-iki száma a következőket jelenti:

„Stefánia főhercegeasszony özvegy trónörökösné ő császári és királyi Fensége, miután ő császári és apostoli királyi Felségének, mint legfelső családfőnek hozzájárulását és beleegyezését kikérte és megnyerte, jegyet váltott nagylónyai és vásáros-náményi gróf Lónyay Elemér császári és királyi kamarással, a magyar országgyűlés főrendiháza örökös tagjával“.

Stefánia néhány év előtt ismerkedett meg Lónyay Elemér gróffal egy svédországi utazása alkalmával a fiatal daliás főúr a főhercegnő kíséretében volt.

Hónapok óta huzódik már a frigykötés, mely elé eleinte az udvarnál is akadályokat gördítettek, majd egyéb elemi akadályok is jöttek közbe. Eleinte gróf Lónyay volt beteg, majd közbe jött az özvegy trónörökösné leányának Erzsike királyi hercegnőnek nevelése befejezésével bevezetése az udvarnál. Sok kommentárral kísérték már a német és magyar újságok ezt a házasságot egyszer már azt is irták, hogy nem lesz abból semmi, de a fenti hivatalos közlés megezáfol minden eddig közölt ily hírt.

Stefánia özvegy trónörökösné, Lónyay gróffal való házassága dolgában, bizalmas körben úgy nyilatkozott, hogy neki egy igazi őszinte barátára van szüksége, aki az élet minden körülményei között mellette álljon. Az ő eddigi állása csak kötelességeket és mindenre való tekinteteket rótt rá, ezentul azonban élvezni akarja az élet szabadságát. Ő nem annyira férj után, mint inkább egy hű és őszinte barát után vágyódott.

Az özvegy trónörökösné házasságának formalitásai sok gondot okoztak a bécsi illetékes köröknek, mert ehhez hasonló eset már rég nem történt az uralkodóházban. Az utolsó ilyen eset akkor történt, mikor Mária Lujza királyi hercegnő, Ferenc császár leánya és Napoleon özvegye ment feleségül Neipperg grófhhoz, ki udvarmesternek volt hozzá beosztva. Az esküvő márczius 22-én délelőtt ment végbe Miramareban, a Trieszt melletti gyönyörű tengerparti kastélyban. Mayer püspök a bécsi Burg plébánosa végezte fényes segédlettel az esketési szertartást, melynél igen kevesen voltak jelen, a két tanu Lónyay gróf fivére és gróf Welsersheimb.

József nádornak unokája tehát, aki magyar királyné lehetett volna, ha a könyörtelen végzet keze rá nem nehezedik lesújtó csapással 10 évvel ezelőtt a fiatal pár családi fészke, újra való férjhez menetelével magyar grófnő lett. A magyar nép meghatott örömmel látja a királynéleányt a legrégebb magyar családok kebelén s akit már eddig is szívébe zárt a magyar nép, most mint magyar urasszonyt még nagyobb szeretettel, rajongással fog övezni.

Erzsébet főhercegnő, ki anyjának férjhezmenetele folytán is rangját az udvarnál megtartja, az esküvő előtti napig együtt tartozkodott Miramareban anyjával, akihez gyermeki szeretettel ragaszkodik. Erzsébet főhercegnő az esküvő előtt való napon utazott el Miramareból s érzékeny buesut vett menyasszony anyjától Rudolf királyfi árvája.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság” számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Azalatt a bányaigazgatót fölhuzták az ebédő asztalára. Mellé állott két kemény oláh, a kiknek nem kedvesebb szándékuk volt, mint addig ütni a nagyságos urat, a mig nem beszél . . .

— Még egyszer kérdezem tőled nagyon tisztelt nagyságos uram, hogy hová távozott a damná?

A fogoly nem felelt. — Mit vitt magával? . . .

A fogoly hallgatott. — Kivel távozott? . . .

A fogoly szótlan maradt. Ez boszantotta Prodánt.

— Tízet csaptok!!
— Egyik-egyik tizet?
— kérdezték a botokkal fölfegyverkezett oláhok.

— Külön-külön tizet! Nikuláj kezdi! — folytatá kedvelt parancsosztogatásait Prodán.

Az oláhok körülállva, röhögtek a pompás mutatásán.

— Most egy! . . . — kiáltott a prefekt s utána siri csend következett, várta az igazgató megszólalását. De Rónay hallgatott.

— Kettő! . . .
Olyan borzalmas volt az a csendesség, mely a kinzó kiáltását követte, hogy inkább tűrte volna az ütéseket, mint ezt a némaságot.

— Három! . . . ordítá Prodán és két kezét áldást intőleg magasra emelte, hogy mikor lebocsátja, a botok is lecsapjanak az oláhok kezeiből. Mikor kezeit leakarná bocsájtani, egy kemény hang kiáltott rá az ajtóból:

— Megállj prefekt!!

Egy pillanat műve volt ez a jelenet s minden szem az ajtó felé irányult, kíváncsian tekintve a merészkedő arczára, ki Prodánt parancsai osztogatása közben merete zavarni. Kevesen ismerték a belépőt. Mindössze ketten tudták a nevét. Prodán meg az ajtó felé fordított bányaigazgató.

Egyszerű parasztruhában jött ez alkalommal, vállára akasztva kétesövű fegyver lógott, mig a derekát szorító széles tüszőből két rezes pisztoly fogantyuja látszott. A Prodán emberei látták, hogy nem közönséges mócz, de nem ismerték még akkor. Parancsolólag hívta a prefektet s Prodán alázatosan meghajtotta magát előtte.

— Bocsásd el a foglyot! és kövess! — hallatszott a száraz parancs. A prefekt azonnal teljesítette. Rónay bányaigazgató megmenekült a kinzásoktól. Az oláhok csak azt bámulták, hogy miként engedelmeskedik az ő vezérék annak az egyszerű oláhnak? Az igazgató parasztruhában is megismerte a jövevényt, ki éppen a végső pillanatban toppant be őt megszabadítani . . . vagy talán elveszíteni? . . .

Janku volt, a fővezér.

Erzsébet főhercegnő.

Csak most látta be Prodán, hogy igen hosszasan törte össze az igazgató lakásának szép berendezését. Soká tartott a gyönyörű tölgyfa-szekrények feltörése, nagyon elnyújtotta a rongálások felett kínálkozó kedves élvezetet s csak az éjjel előtti órában kezdte el a legérdekesebbet, a vallatást. Most már elesett mindentől. Az emberei pedig sokkal butábbak, mintsem távolléte alatt az igazgatót kivallatnák, mert hiszen ő parancsolt az ellen! . . .

Janku és Prodán tovasiettek az utcán, hol minden oldalról kiáltás, sikoltozás hallatszott. Már belemelegedtek a prefekt emberei a verésbe, a kinzásba. Hanem azt vette észre Prodán, hogy a mint az igazgató lakásából kiléptek, hat ember állott mellettük és haladt velük, mint az árnyék.

Ezek már a Janku emberei voltak.

Az ötödik vagy hatodik házba beléptek. A kísérők kívül körüljárták a házat. Lecsukták az ablakok külső

fatábláit. A ki itt parancsolt őt társának, az Vancsa Gyorgye volt. Mig négyfelől őriztette a ház külső részét, ő maga az ajtónál maradt.

Benn hangos szóváltások folytak, miből a házon kívüliek nem sokat, talán semmit sem értettek meg, de annál többet Vancsa Gyorgye az ajtó előtt.

Az asztalra nagyokat csaptak ökleikkel, hogy reszketett tőle az ajtó is. A lárma nagyobb volt egy nagy verekedésnél. Csendesülni nem akartak s ha más alkalommal történik, összecsiszítja a szomszédságot, de most a külső zaj miatt nem tünt fel annyira.

Hogy mit beszélt a két vezér olyan hangosan, azt csak Vanesa Gyorgye hallotta meg szóról-szóra s az események később megmagyarázzák. (Folyt. köv.)

Apróságok.

A kondorosi bíró. Dérezy Ferencz kondorosi bíró, kit a király koronás arany érdemkeresztrel tüntetett ki buzgó szolgálatáért, husz esztendeje viseli már tisztos hivatalát. Derék magyar ember az öreg, olyan fajta, amilyenekről a Vas Gereben regényeiben olvasunk. Atillát, zsinóros magyar nadrágot s ránczos kordován eszimat visel állandóan. Ott volt a szabadságharcban is és Bem hadtestében küzdötté végig az erdélyi csatákat s vitézségeért hadnagyi rangot kapott. A szabadságharc után egyideig bujdosott, majd hazament Szarvasra gazdálkodni. Reiszig, mikor a békési szocializmus tanulmányozása végett kormánybiztosi minőségben betartotta a községeket, Kondoroson a képviselőtestülettel folytatott eszmecsere közben azt találta mondani Dérezynek:

— Ha pedig akkor beszél, mikor a főispán jelen van — álljon föl.

A bíró így felelt erre:

— De megkövetem, nem teszem. Mert az elnök én vagyok. És az elnök ülve marad. Hanem a többiek fölállanak, legfőlebb akkor maradnak ülve, ha én megengedem.

Reiszig mosolygással ütötte el a dolgot. Az öreg Dérezy nincs rászorulva a hivatalára. Ezer holdon gazdálkodik, magának is több száz hold földje van. Százszorta többbe került neki a bíróság, mint amennyit jövedelmez, ha ugyan felvenné a fizetést. Ezt még nem tette soha, mert — ugymond — nem pénzért szolgál, hanem a közjóért.

Aranyásó majmok. Moss kapitány, ki sokáig élt Dél-Afrikában, következőket beszéli egy csapat majomról, melyet ő aranybányáiban „foglalkoztatott”: „Huszonnégy majmot foglalkoztattam aranybányáimban — beszéli a kapitány. — Epen annyit dolgoztak, mint hét szorgalmas és gyakorolt férfimunkás. Olyan esetben is hasznát vettem a majmoknak, amikor emberekkel semmire se mentem volna. A majmok ugyanis összegyűjtötték az olyan apró kvarezdarabokat is, melyekre más munkások ügyet se vetettek, ha főtt mindent összetakarítottak, bemásztak a mélyebb tárnákba és soha czivakodással, mint az emberek, egymás munkáját nem zavarták. A majmok általában rendszeresen dolgoztak és a munkaidőt pontosan betartották. Igazán érdekes volt látni ezeket a dolgozó majmokat, melyek a legapróbb dolgokra is ügyeltek, még a kis szállító-kocsikra is és apróra fölszedtek mindent, ami ezekből a földre esett.

A d o m á k.

A nevető nyomoruság.

Péter gazda félesztendeje, hogy a patikából kosztoltatja a feleségét. A gyermekei mind leron-gyosodtak, hanem azért most is orvossággal jön hazafelé a városból. A faluvégén meztelen cigány-purdé állott ki táncolni a hidegbe és rákiált Péter gazda:

— Eredj be te nevető nyomoruság! Ugy nézel ki, mintha én ruháználak.

Képünkhöz.

Dal és szerelem. A fiatalok kottecskén ülnek a szalonban. A leány valami érzélgős dalt játszik, melynek hangja mellett egymás nézésébe merülnek a szerelmes fiatalok. Tavasz van, rügyfakasztó nap-sugaras tavasz van, nemesak kint a szabad természet ölen, de a fiatalok szívében is.

Számrejtvény.

Lengyel Ferencztől.

17, 16, 36, 37.	Jó magyarul neve — tető:
25, 23, 24.	Előbb van ez mint a — kettő:
1, 2, 3, 4, 5.	Eredek királyának hívják:
6, 10.	Fejünket rosszul így írják:
7, 8, 27, 11.	Oszták államban egy folyó:
19, 20, 21, 20.	Állat, sivatagban lakó:
18, 15, 14, 9, 13.	Orrunkat ez sokszor bántja:
12, 22, 29.	Vizeknek egyik lakója:
30, 26, 32, 34, 29, 5.	Apály után szok' beállni:
6, 28, 35, 31, 8, 5.	Börtönökben található:
33, 15, 16.	Eső után szokott lenni:
1—37.	Czuczor Gergely jeles költő —
Egy verse elején lenni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő márczius 31.

A „Független Ujság” 11. számában közölt talány megfejtése:

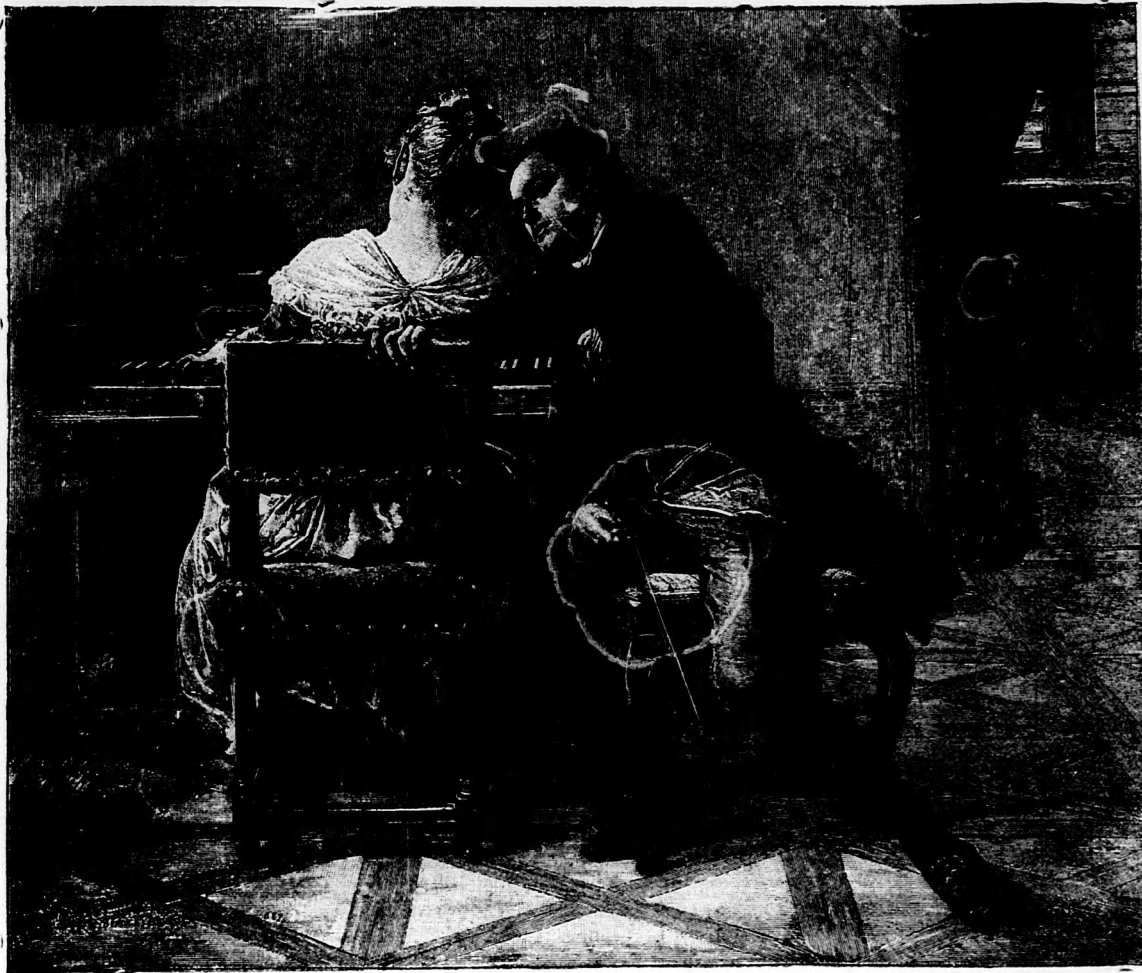
„T ü k ö r .“

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Sándor Vilmácska, Kiss József Henrik, Ónodi János, Bartosik Bertalan, ifj. Kaesándi László, Kerekes József, Breuer Albert, Viasz János, Együd József, Vajda János, Horváth János, *Mezőtur-ujvárosi Népkör*.

A sorshuzásnál a *Mezőtur-ujvárosi Népkör* neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Mr. Hungerford „A kis lord” című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Csányi Mátyás urnak. Gabonájából küldjön mintának 1—2 kg. mennyiséget a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének s azok megfogják irni, hogy a gabona milyen áron adható el. Ha ez az ár Önnek megfelelő, akkor tudatja velük, a gabonát ők átveszik vagy megírják, hogy ön hol és kinek címére adja föl s a földási vevény ellenében a gabona árát Önnek kifizetik. — **S. F.** urnak. Ha Önnek az adós a részére kifizetett kamatok összegéről írott nyugtái vannak, úgy Öntől 8%-nál magasabb kamatot nem követelhetnek s az ennél több kifizetett kamatot Ön a tőkéből annak kifizetésekor levonhatja. Ha Önt tartozásáért bepörlik, a törvény 6%-nál

DAL ÉS SZERELEM.

magasabb kamatot megítélni nem fog. — **Barta Gáspár** urnak. Bizony minden gazda méltón panaszkodhatik a buza árának csökkenése miatt. Ha eddig el nem adta és pénzre nincs szüksége, még tartsa kissé buzáját, az hisszük egynéhány hét múlva emelkedni fog az ára, bár jelentékenyen ez se várható, mert a hajózás megindulása után a malmoknak több buzájuk áll rendelkezésre; különben is a malmok épen a napokban határozták el, hogy ezentul kevesebbet fognak örölni, mint eddig. — **Nagy András** urnak. Ha valakit egy lakás használati joga megillet, azt nem lehet eltiltani attól, hogy olyanoknak, akik vele közös háztartásban élnek, pl. rokonok, eselődök, a lakásban helyet adjon, illetőleg velük együtt lakják. Ha ezek közt rovott multu egyének vannak is, az ellen csak akkor lehetne a rendőri hatóság előtt sikerrel panaszt emelni, ha az illetők a városból rendőrileg kivonának tiltva. — **Kanyó Antal** urnak. Minthogy nem tudhatjuk, mily jogviszony áll fenn a kinstár és a hitközség között s arról sem vagyunk tájékozva, mily alapon követelik a hitközségtől, hogy az anyag beszerzéséhez és a kézi napszámokhoz hozzájáruljon: a dologban véleményét nem mondhatunk.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. márczius 24-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 15—16 K. *Rozs* 12:62 K-tól 12:80 K-ig. *Árpa* 11— K, jobb minőségű 13:00 K. *Zab* 10:50 K. *Tengeri* 11:00 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26—	24:70	23:30	21:70	21:30	20:50	19:30	16:30	11:60

Buzakorpa finom 8:80 K, durva 8:60 K.

Egyéb magvak: *mák* 50—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 12—16 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 10—20 K, *lencse* 12—20 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lóhere* 150—160 K, *lucerna* 90—100 K, *baltaczim* 28—29 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 520—600 fillér, zsupszalma 280—320 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Elő bárány 14—15 K, ötött bárány 5—11 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 92—94 fillér, 280—300 kg.-mos 192—193 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—92 fillér, szerb 94—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60—66—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, magyar tehén középminőségű 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 46—55—, kivitel —, középminőségű 40—44—, szerbiai bika 44—64—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. — koronáig métermázsánként élősúlyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

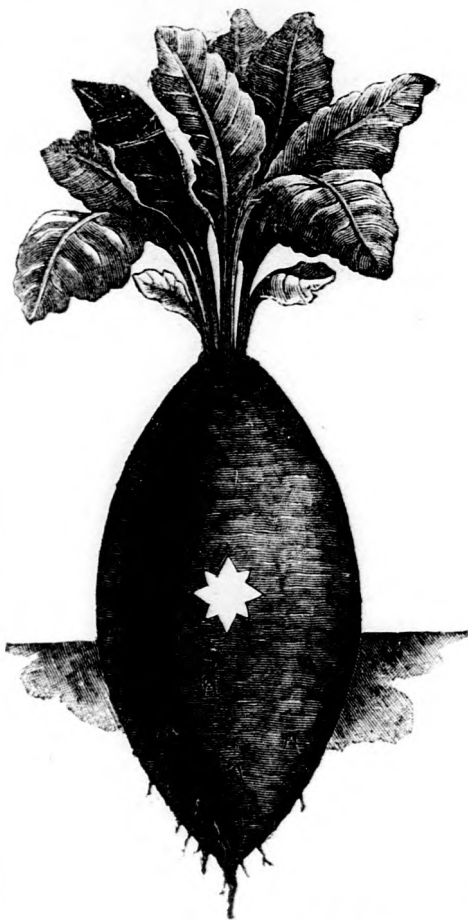
Baromfivásár. Tyuk páronként 2:80—3:00 K, csirke 1:80—2:20 K, kappan hizott 4:40 K.—4:80 K.

Tojás alföldi 61—64 K, erdélyi 59—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4:50—4:70 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:10—2:40, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 2—2:10 K, tehénturó 26—32 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0—0— 1 q 4:40—6—, Petrezselyem 100 kötés 0—0—, 1 q 18—24—, zeller 100 drb 6:00—16—, karalábé 0:00—0:00, vöröshagyma 100 kötés 0—, 1 q 10—12—, foghagyma 100 kötés 24—30—, 1 q 20—32—, vörösrépa 100 drb 1:20—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 16—30—, kelkáposzta 100 drb 4—10—, vöröskáposzta 10—20—, fejesaláta 3:00—10—, kötött saláta 0—0—, burgonya rózsza 1 q 4:00—5:00, sárga 4:80—5—.

Impregnált csillag ☆ jegyű
takarmányrépa - mag.

Mint hogy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88.000-ik sz. a szabaldalmazott eljárással **impregnált takarmányrépa**-magvainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők sok esetben néhány zsák csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkelt, akkor mindenféle esekélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ezáltal azt a hiedelmet keltsék, hogy a zsákokban az általunk termelt és **impregnált takarmányrépa** foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi tisztelt gazdaközönset értesíteni, miszerint a valódi

csillag * jegyű

impregnált

Takarmányrépa - magvak

Magyarország, Felső és Alsó-Ausztria, valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari szállító magkereskedő cégénél,

BUDAPESTEN, VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám és VI. ker., Andrássy-ut 23. szám kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, ugymint

Sárga Oberndorfi,
 Vörös Oberndorfi,
 Sárga olajbogyó,
 Vörös olajbogyó,

Sárga Eckendorfi,
 Vörös Eckendorfi,
 Sárga Mammut,
 Vörös Mammut,

mint említettük, Magyarországon **egyedül** csak a **Mauthner cégénél** kaphatók, különösen kitűnnek azért, hogy: 1. csirázási energiájuk erősebb, gyorsabb és erőteljesebb a kikelésők magas csirázó képesség mellett, kitűnnek továbbá 2. a fajtáknak fajazonossága által, tudillik alakra és színre nézve, 3. a magvak leggondosabb tisztítása és végre a meglepő nagy termés által.

Jaensch Gusztáv és társa

birtokosok és magtermelők.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

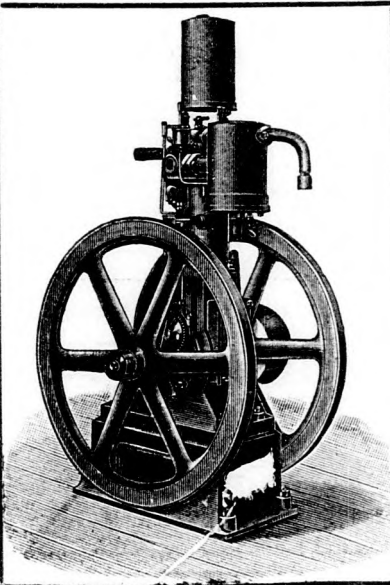
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
 lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
 rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
 a legolcsóbb hajtóerő.**

**Hatósági engedély
 nélkül
 bárhol felállítható.
 nem tűzveszélyes,
 egyszerű, tartós
 szerkezetű,
 gépészre nincs
 szükség.**

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Világhírű erfurti magvak

Budapesten kaphatók

Radwaner és Rónai

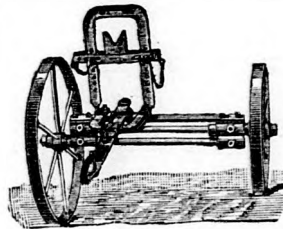
magkereskedésében, V., Nádor-u. 8.

J. C. SCHMIDT erfurti magtermelő német cs. udvari szállító
magyarországi főraktárában.

Ugyanott gazdasági **vetőmagvak, fűmagvak**
 stb. a legkitünőbb minőségben jutányosan beszerezhetők.

— **Tessék árjegyzéket kérni.** —

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legujabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

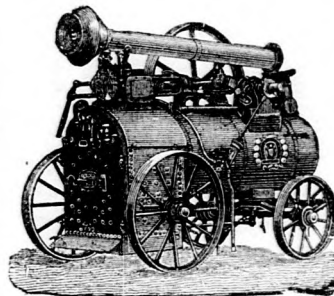
Budapesten: a szab. osztr. magyar államvasutársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI., Teréz-körút 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V., Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár czégnél (VI., Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-körút 62.)

➔ Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk. ➔

Fehér Miklós

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23. szám.

CSEREÜZLETEK lokomobilok és cséplőgépekre költöttek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzeséplő garnitúrákat, Compound lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt, továbbá

➔ **jól kijavított** ➔

lokomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Ferencz-körut 30. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

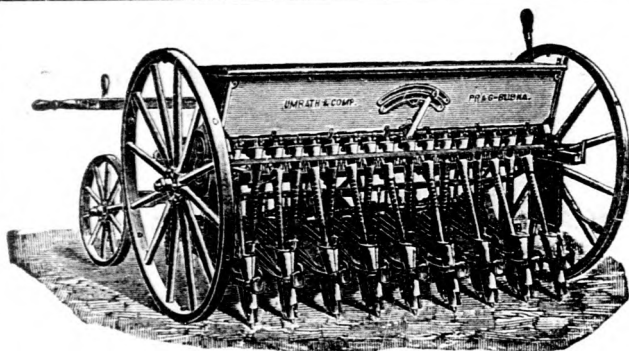
Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Armin ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Sorvetőgépeket

a legújabb és legjobban bevált szerkezetben, egyetemes- és többvasu ekéket páncélaezél-kormány-lemezekkel, boronákat, hengereket, konkolyozókat, gabonatisztító-rostákat, eséplőkészleteket kézi-, járgány- és gőzerőre, nagy választékban és jutányos áron szállítanak

Umrath és Társa

mezőgazdasági gépgyárosok

Budapest, V. ker., Váci-körut 60. szám.

Árjegyzékkel és költségvetéssel kívánátra ingyen és bérmentve szolgálunk.

U. i. Saját gyártmányú fűkaszálók és marokrakó aratógépek kitűnő szerkezetben jutányos áron.

Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VII., Kerepesi-ut 20.

Sertésbizományi üzlet

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti. Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlaltását és gondozását.

Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

MAGYAROKN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEV ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

ALAPÍT. SZEGEDEN 1847.

CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. CHRONOMETER-ÉS MŰÖRÁS, FŐLTALÁLÓJA A REMONTOIR INGAÓRÁKNAK STB. STB.

JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETTE

ÓRÁK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL

RÉSZLETFIZETÉSRE

KÉPES ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millennium“

legújabb szerkezetű **fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit**, melyek főelőnyei:
préselt aczélemmez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet,
 továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült

3, 3 1/2 és 4 lóerejű cséplő-készleteit.

Sack-rendszerű, aczélöntésű ekefővel ellátott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecskaavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés!

Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásukat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak is azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra vezettség és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.
 A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bányás és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamattalab mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferenczváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.“

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
 bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

**Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
 Budapest, VI., Váci-körút 39.**

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frunyi kölcsönt szavaztatott meg.

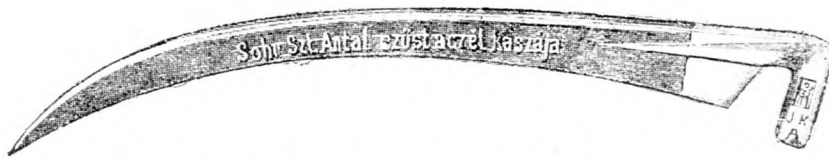
A világ legelső és legnagyobb kaszagyára, mely minden kiállításon kitüntetve lett, mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert:**

A „Sohr Szent-Antal“ kaszagyár!

melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője

Sohr József

SZILL, (Somogy megye).

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal“ ezüstaczel-kaszát tud előmutatni.

200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 db közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát **senkitől ne vásároljon és ne rendeljen**, míg fenti hirreves czégtől egy képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld. — A „Szent-Antal“-kaszagyár minden kaszáért minden tekintetben jótállást vállal és a meg nem felelőt (tapasztalathól tudjuk, hogy 1000 közt sincs egy rossz) díjmentesen egy új kaszáért kieseről, 5 drb rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darabnál a postaköltséget is fizeti és egy kaszát ráadásul ingyen küld. — Gyűjtőknek kedvezmény! — Sok ezer hála- és köszönő-levél, ép ugy utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésére.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon!

Ajánlom jutányos áron államilag
ólmzárolt lóhere- és
luczernamagvaimat,

valamint kitünő minőségű

répa- és fűmagvaimat.

Rivánatra szívesen szolgálok mintázott
ajánlatokkal.

Frommer A. Herrman utóda
Steiner Ármin
magnagykereskedése Budapesten.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítsük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98—99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Pátria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)